



## คีตราชนีย์

แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงแต่งงานเป็นพระราชจริยาวัตรหลักแต่น่าอัศจรรย์ยิ่งนัก เพราะแม้จะทรงมีพระราชภารกิจต่างๆ มากมาย แต่พระองค์ก็ยังมีเวลาสร้างสรรค์พระราชนิพนธ์ทางดนตรีที่มีความไพเราะไว้มาก ซึ่งยังติดตรึงใจปวงชนชาวไทยตลอดมา ดังจะเห็นได้จากบทเพลงพระราชนิพนธ์อันไพเราะ ๔๔ เพลง

เพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์คำร้องมีด้วยกัน ๕ เพลงเป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ส่วนที่เหลือออกนั้น คือเพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ ทำนองเท่านั้นส่วนใหญ่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองก่อนแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้อื่นประพันธ์คำร้องใส่ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ มีบางเพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์ทำนองใส่ให้กับคำร้องที่มีผู้อื่นประพันธ์ไว้แล้ว

ผู้ใกล้ชิดเบื้องยุคลบาทเล่าไว้ในหนังสืออัครศิลปินว่า "ทรงแต่งเพลงได้ทุกแห่ง บางครั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรีช่วย" เมื่อทรงเกิดแรงบันดาลใจพระราชหฤทัยที่จะทรงพระราชนิพนธ์เพลง "เราสู้" ทรงหยิบของจดหมายใกล้พระหัตถ์มาตีบรรทัด ๕ เส้น เพื่อทรงพระราชนิพนธ์ทำนอง เมื่อแล้วเสร็จก็พระราชทานให้วงดนตรี อ.ส.วันศุกร์ ซึ่งกำลังบรรเลงอยู่ในงานวันขึ้นปีใหม่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๗ นำออกบรรเลง ณ พระราชวังบางปะอิน จากนั้นได้ทรงนำกลับไปแก้ไขก่อนจะพระราชทานออกมาให้วงดนตรี อ.ส.วันศุกร์ บรรเลง และทรงแก้ไขอีกจนพอพระราชหฤทัยนับเป็นเพลงพระราชนิพนธ์ลำดับที่ ๒ ที่ทรงจากคำร้องที่นายสมภพ จันทรประภา ประพันธ์เป็นกลอนสุภาพ

บทเพลงพระราชนิพนธ์ยังเป็นที่ประทับใจของประชาชนมีทั้งเพลงที่ใช้ร้องกันในประเพณีสำคัญๆ เพลงประจำสถาบัน เพลงปลุกใจ เพลงร้องเล่นกันในโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น เพลงพรปีใหม่ เพลงพระราชนิพนธ์อันดับที่ ๑๓ ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๙๕ เมื่อเสด็จนิวัตพระนครและประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานพรปีใหม่แก่บรรดาพสกนิกรไทยด้วยเพลงจึงทรงพระราชนิพนธ์เพลง "พรปีใหม่" และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ นิพนธ์คำร้องเป็นคำอำนวยพรปีใหม่ แล้วพระราชทานแก่วงดนตรี ๒ วง คือ วงดนตรี นิลิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำออกบรรเลง ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวงดนตรีสุนทราภรณ์ นำออกบรรเลง ณ ศาลาเฉลิมไทย ในวันปีใหม่ วันอังคารที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๙๕

### เพลงพรปีใหม่

สวัสดิ์วันปีใหม่พา ให้บรรดาเราท่านรื่นรมย์ ฤกษ์ยามดีเปรมปรีดิ์ชื่นชม ต่างสุขสมนิยมยินดี ข้าวิงวอนขอพรจากฟ้า  
ให้บรรดาปวงท่านสุขศรี โปรดประทานพรโดยปราณี ให้ชาวไทยล้วนมีโชคชัย ให้บรรดาปวงท่านสุขสันต์  
ทุกวันทุกคืนชื่นชมให้สมฤทัย ให้รุ่งเรืองในวันปีใหม่ ผองชาวไทยจงสวัสดิ์ ตลอดปีจงมีสุขใจ ตลอดไปนับแต่บัดนี้  
ให้สิ้นทุกข์สุขเกษมเปรมปรีดิ์ สวัสดิ์วันปีใหม่เทอญ

ดังจะเห็นได้ว่าท่วงทำนองเพลงที่ทรงเลือกใช้เรียบง่าย มีลีลาประทับใจ สามารถจดจำง่ายเป็นทำนองเสนาะ ซึ่งบริสุทธิ์มีสัมผัส สอดประสานกันอย่างกลมกลืนเป็นเอกภาพสามารถสื่อออกมาได้อย่างชัดเจน